По конфіскаті — наклад другий.

Ч. 43. Почтову належність оплачено гуртом. Львів, пятниця 22. грудня 1922. Рік XXIV.

СВОБОДА

Виходить щоденно рано.

РЕДАКЦІЯ И АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок 10., II. пов.

Конто почт. щад. 143.322.

Адр. тел.: „Свобода" Львів.

Нач. Редактор приймає від 10—11 год. передпол.

Рукописів редакція не звертає.

ПЕРЕДПЛАТА

Місячно в краю 3900 Мп.

ЗА ГРАНИЦЕЮ:

В Америці 1 дол., Франції, Голяндії, Бельгії 10 фр. фр., Італії 10 лірів, Німеччині 5000 п. марок, Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч корон. Румунія 50 лей. Болгарії 50 левів, Австрії 5.000 мп. Зміна адреси 100 мп.

В справі оголошень звертатися до Адміністрації.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 150 Мп.

Видає: ВИДАВНИЧА СПІЛКА „ДІЛО".

Моральний розклад. Суботнішне вбивство першого президента Польської Республики, доконане рукою Поляка, є фактом таким симптоматичним, що слід звернути на нього дуже пильну увагу.

Перш усього призадуматися булоб треба, що власне робить убивство президента Нарутовіча не тільки страшним, але й огидним і ганебним. Кожде душегубство з природи річи викликує неприємні почування, кожде болюче зачіпає етичне почуття людини. А всетаки бувають убивства, у яких людська прихильність і спочуття повертається не до вбитого, а до вбивця. Так буває тоді, коли на вбитому лежить якась вина, яку тільки смертю він міг спокутувати, бо тоді вбивець нічим иншим не уявляється стороннім свідкам злочину, як тільки знаряддям ідейної справедливости, як тільки втіленням етичної істоти людини. Ставиться тоді питання про вину й рішається: „Невинен є вбивець крови отої ним пролитої. Вина лежить на вбитому й його злочинах". Алеж атентат на президента Нарутовіча не має в собі нічого, що хоч трохи знімалоб одвічальність із убивця, нічого, що хоч трохи поверталоб людські симпатії у його бік. „Польщу поганьблено", — так заявив душегуб президента Нарутовіча, виправдуючи свій злочин: „Президента вибрала національна меншість. Ганьбу оту треба було змити кровю".

Як це? Невже навіть із шовіністично польського „штандпункту" у вину вбитого президента можнаб було покласти симпатії до нього з боку посторонніх сил — національних меншостей, симпатії, які він ні одним своїм учинком іще не вспів оправдати. Алеж бл. п. Нарутовіч міг не приняти вибору, доконаного чужинцями — такий сумнів вирине в шовіністично-польському серці. Як це? — запитаємо. Невже вину рішає сам факт учинку, без огляду на переконання, почування і цілі виновника, звязані з його поступком? Невже факт приняття вибору бл. п. Нарутовічем оправдує хоч би тінь підозріння, що вибір він приняв із метою руйнування Річипосполитої на спілку з національними меншостями? Такої свідомости, таких цілей, таких почувань ніхто не імпутував убитому президентови, бо це булоб безглуздям. Абсолютна безвинність убитого навіть із шовіністично-польського „штандпункту" дивлючись, є власне тим, що робить злочин, на нім доконаний, таким над усякі слова страшним.

Алеж політика йде по трупах не оглядаючися на те, чи полягли винні, чи невинні. Політичні принципи є тим прапором, під яким у добрій вірі йдуть проти себе частини одної суспільности підчас революційних заверух. Бл. п. Нарутовіч мусів полягти, бо він станув — всеодно, чи з виною чи без вини поперек шляху принципу „народової" політики в Польщі, супремації державної нації польської над національними меншостями Річипосполитої. Ще й так оправдувати може суботнішне душегубство польський шовініст. Алеж невже цей революційний аргумент взагалі вільно поставити Полякови сьогодні в Польщі? Чи справді вже на вістрю меча поставлена сьогодні в Річипосполитій проблема внутрішного устрою держави, чи гремлять уже гармати на вулицях Варшави, а скоростріли косять сторонників одного, чи другого політичного принципу, які в добрій вірі йдуть проти себе, щоб убивати і гинути? Якщо ні, то невже вільно етику революції перещіплювати на більш-менш спокійне суспільне життя? Невже перещіплена оттак етика революції не мусить викошлявитися в етику мехіканської анархії в безодню руїни спихаючи державу? А тоді — де ліваєтся „народовий" принціп стремління до потуги Річипосполитої, якому в жертву безвинно впав президент Нарутовіч? А далі запитаємо: Чи реклямований „народовий" принціп польської політики експериментально вже доказав, що тільки в цьому лежить спасення Річипосполитої? Знаємо, що ніщо не є таке змінчиве як власне політичні принціпи і ніщо не старіється так швидко, як вони. Підчас революції в них не вільно сумніватися, бо сумнів у таких обставинах означає поразку. Але в спокійному часі не тільки вільно, але й треба відноситися до них із певним скептицизмом як найдалі толеруючи противні погляди, щоб не зродився сліпий фанатизм серед суспільности і не кинув її в дику братовбийчу борню, яка швидче, чи пізнійше мусить покінчитися отвертими переворотами й революціями. Огидні є отож і безконечно шкідливі погляди, зясовані душегубцем бл. п. Нарутовіча, огидні і шкідливі навіть із польського погляду. Фанатизм, дикий, безглуздий, сліпий, ненависний, ображуючий суспільне почуття всякої людини пробиває з них і він власне робить таким огидним убивство першого президента Польщі.

Алеж приймім, що „pro bono publico" вільно в спокійних часах убивати безвинну людину ради політичного принціпу. Невже бл. п. Нарутовіч справді стояв і міг стояти поперек шляху? Убитож прецінь не партійного діяча, убито людину, яка твердо присягнула, що стоятиме понад партіями і понад інтересами, стоятиме на сторожі добра всеї держави з усіми її політичними течіями, убито усіблення всеї держави і всього народу, убито голову Республики. Такі вбивства бували в історії, алеж ніколи ради принціпу, а завше тільки за доконані супроти народу й держави зради і злочини, за — вину.

серед якого ради однодневної політичної химери вбито безсумнівного патріота, чисту як хрусталь людину, — мало цього: першого голову відродженої держави?

Можна бути свідком страшних убивств, безглуздих і помилкових душегубств, у яких уся вина всеціло лежить на вбивцеви і різночасно можна жаліти душегубця, вдумуючися в його мотиви і віднаходючи подібні струни у власній душі. Алеж суботнішне душегубство не родить ні д бки жалю до вбивця бл. п. Н руговіча, настільки сліпо-фанатичні його мотиви являються чимсь по варварськи, по звірському противні гідности людини. Повна відсутність етичного моменту в цих мотивах, поставлення в них у цинічній наготі принціпу „ціль усвячує способи", непропорціональність поміж дрібничковістю, наскрізь сектарською, партійною вузкістю цілі, якою є здобуття влади в державі для одної політичної партії, — і поміж величю засобу для цієї цілі вжитого — все це роздавлює всякий жаль для вбивця, всяке співчуття для його помилки.

Не треба-б було довше спинятися на вбивстві президента Річипосполитої, коли-б воно було невідвічальним ділом божевільної людини, як це намагається сьогодні представити „хієнська" преса. Але-ж убивець, це польський патріот по свому, фанатичний націоналіст і давний член ендеції, людина, яка аж до останнього часу займала визначні державні пости не зраджуючи божевілля, — мало цього: 53-літний муж, а не розекзальтований молодик. Але-ж чин його цілком не відокремлений, бо знайшлися люде, які надіслали бл. п. Нарутовічеви кілька присудів смерти ще поки він згинув.

В обличчю цих фактів цинічне душегубство президента, це вже не доказ моральної деправації божевільної одиниці.

Погляди вбивця, якого сьогодні „Хієна" відпирається, це офіціяльні погляди самої-ж „Хієни" з перед всього-навсього кількох днів. Її-ж офіціоз „Ржечпосполіта" якраз на передодні вбивства дослівно назвав був убитого **завадою, мертвою колодою на шляху, яку треба усунути.** І коли сьогодні обурення звертається проти морального цинізму душегуба, то слід булоб завважити, що він був принаймні чесний зі собою, що він аж до останньої а ганебної консеквенції пішов був за голосом „народової етики" „хієнської" з її: „ціль усвячує способи".

Справу требаб поставити ясно. Офіціоз „Хієни" начеб-то пальцем показав особу вбитого президента на передодні убивства.

Всупереч очевидним фактичним і ідеольогічним даним „Хієна" сьогодні випирається вбивця бл. п. Нарутовіча і всіх тих, хто готувався його вбити і хто радіє з приводу його смерти. Тим гірше для „Хієни", тим більший доказ її морального розкладу. Бо коли кільканацять літ консеквентної праці вложила вона на те, щоб „ради добра польського народу" створити в ньому сліпий націоналістичний егоїзм, „народову етику", осміявши, оплювавши і знищивши загально-людські етичні принціпи, коли у всю польську суспільність вона вмовила, що треба подвійної етичної бухгальтерії — одної для „домашного вжитку", загально-людської, і другої „народової", макіявельської для публичного життя, коли вона довела широкі верстви свого народу до морального кретинізму, до етичної сліпоти, яка вже не відріжняє добра і зла — то невже не є воно доказом нечуваного розкладу „Хієни", коли вона сьогодні, в переломовий мент не сміє бути чесна з собою й принципами своїми, щоб хоч трохи оправдати свого вихо-

„Всім просвітним і касиновим товариствам, аматорським кружкам, принагідним гуртам та особам, що мають на думці уладити для своїх членів і ширших кругів традиційний

„Маланчин вечір"

поручаємо спеціяльно на той вечір призначену 1295 3—3

„Новорічну казку"

спеціяльну поему Д. Николишина, яка гідно заповнить осередню точку програми новорічної забави та розбудить поважніщу думку. Набути можна скрізь по книгарнях за 200 мп., або в „Загальній Книгозбірні (Коломия, Д душицьких 18) долучивши належитість за порто. Гроші можна пересилати почтовими значками в листі.

Пр. 470/22. В Імени Річипосполитої Польської! Суд окружний карний яко Трибунал пресовий у Львові рішив на внесок Прокураторії Державної, що зміст часописи „Свобода" число 30. з дня 6. XII. 1922. в артикулах під заголовками: 1) „Польські вибори Жиди" в уступі між словами: сумнівів... а: Жиди. 2) „Галицькі відносини" в уступах між словами а) шкільна наука... а: Підвал, в) побережники а Разом, 3) „Поворот м тропо ита Шептицького до Ів опи" в уст п між словами: нагоді... а в неділю. 4) Президія Української Національної Ради Сх. Галичини в уступі між словами: Галичини... а з цензурних, 5) Нагаї суди в Бережанах і у Львові в уступі між словами: публика... а приглядало, містить в собі єство ad 1) 2) в), 3) б) злоч. з §. 65а) к. з., ad 2 а). 2) б) провини з Арт. V. уст. з 17./XII. 1862 U 8/63 Дзд. узнав доконану в дня 2./XII. 1922 р. конфіскату за оправдану і зарядив знищення цілого накладу і видав по думці § 493. процедури карної заказ дальшого розширювання того друкового письма. Заразом видав наказ відвічальному редакторови тої часописі, щоби се рішення помістив безплатно в найблищім числі і то на першій стороні. Невиконання того наказу потягає за собою наслідки предвиджені в § 21 зак. друк. з 17. грудня 1862 Д. п. д. № 6 ех 1863, а іменно засудження за переступство на гривну до 400 Мп. — Львів, дня 8. грудня 1922.

(Підпис нечитний.)

ванка душегубця бл. п. Нарутовича, а навпаки відтручує його сьогодні від себе божевільним його лаючи?

ВП. Передплатників в Чехо-Словаччині присимо отсим сила дати передплату за наш часопис в Банку Чеських Леґіонів в Празі на конто Видавн. Спілки „Діло" у Львові, а нас по відомити листівкою. — *Адміністрація.*

Недоля Української Буковини.

(Лист з Чернівець.)

Сан-Жермеський договір! Його не забудуть Українці та в особливій памяти залишиться він по всі часи у буковинських Українців, що безпосередньо переносять на своїй шкурі страшний режим румунських окупантів. С.-Ж. умова, що правда, формально не визначила північно-західних кордонів Буковини, еле на практиці воно не принесло Буковинцям ніякої користи. Нарід, що повинен би сам рішати чи то плебісцитом, чи то Національною Радою, куди йому належати, сьогодня стогне під румунським ярмом. Румунська влада перебрала дуже радо цілу Буковину під свою опіку, на папері приобіцяла — розуміється — широкі права національним меншостям (хоч український нарід на Буковині сам у більшости) та на ділі почала вкорочувати всякі права, навіть ті маленькі, які мали всі т. зв. тепер національні меншости за Австрії. Найбільш „заопікувалися" Румуни Українцями, щоби забезпечити їх, буковинських Українців, перед яким небудь українським рухом — перед перспективою якої небудь української держави. Румунська влада окуповувала північно-західну українську Буковину, кажучи, що приходить тільки для удержання порядку; але після чотиролітного терору знайшла вже й історичні права на цілу Буковину.

Навіть славні історики, як Vasile Grecu, Nistor та Candea розписуються у своїх шовіністичних ґазетах, що Буковина чисто румунська, а тих триста тисяч Українців — це чистокровні Румуни, зукраїнізовані галицькими зайдами!

Румунізаторські методи.

Щоби вбити український рух, культурне та національне життя українського народу на Буковині, Румуни переводять плянову й послідовну акцію, до помочі якої мають військо, сіґуранцу з своїми філіями та сотнями аґентів, румунізаторські клюби, румунізаторські ґімназії з інтернатами, народні школи, на чолі з своїми управителями та всякі уряди з румунсько-жидівськими урядниками. Ляньмо по черзі на роботу поодиноких машин того дуже складного величезного апарату, який призначений на повне викорінення усякого українського духа з буковинської частини українського народу.

Для цього перш за все треба баґнетів. Ціла полоса північно-західної Буковини оголошена на воєнному становищі, хоча там нема тепер ані війни, ані навіть війська, крім жандармів. „Воєнний стан" є на те, щоби стояти на перешкоді українському рухови. Відновлення товариств, скликання зборів, театральні вистави, віча й т. п. мусять переходити через дозвіл військової команди. Виїмковий воєнний стан рішає про всі ці справи, й то лише на вкраїнській частині Буковини (з виїмком Черновець).

Найсильнійшою машиною, зорґанізованою для слідкування за всіми свідомійшими українськими одиницями, це т. зв. сіґуранца, яка є сторожем держави перед внутрішніми ворогами. Північно-західна Буковина заповнена аґентами сіґуранци, що переодягнені, вештаються по всьому краю на те, щоби провокувати українське населення.

Румунські клюби на українській области, це зорґанізовані товариства самих урядників Румунів, що займають на українській частині Буковини державні посади з метою румунізувати нерумунських урядників, обслугу й других підчинених, втягаючи їх в румунське товариське життя.

Та найважнійшим румунізаторським чинником є румунська школа. По місточках, як Кіцмань, Вашківці, Вижниця, на місце закритих українських ґімназій відчинено румунські з інтернатами, що мають завдання робити української дітвори з яничарів для своєї нації. Директори інтернатів одержують подвійну платню, як носителі румунської культури на окупаційній частині Буковини.

Селаж хотять Румуни засимілювати таким робом, що румунські жандарми силують сільську молодь купувати румунські популярні брошури. Очевидно — воно стягає на населення величезні прикрости та ніякого пуття не приносить Румунам, бо ніяка румунська лектура не приймається на українському селянському грунті.

Вплив подій у Галичині. Преса.

Останні галицькі події, процес С. Федака та вибори й становище, яке займає в Галичині українське громадянство, не залишилось без впливу й на буковинських відносинах. Військові власти заборонили випускати черновецький соціялістичний часопис „Робітник" та учительський часопис „Каменярі". Бож вони революційні, бо відважуються протестувати проти румунського терору. Згадані часописи цензуровані румунською черновецькою прокураторією виходять в світ, та їх не впускають на українську частину до українських читачів. Найбільша причина заборони лежить в тім, що в Чернівцях виходить румунський орган „Glasul Bukovinei", біля якого гуртуються найлютійші шовіністи Буковини як приміром професорі d-r Nistor, d-r Marmelius та заїлий шовініст професор Candea, що замісць держати виклади з свойого фаху накидується на національні меншости в присутности слухачів національної меншости, виплює в румунських студентів дикий шовінізм, накидується на поодинокі народи, як Українців, Жидів, Німців, Росіян, а румунські слухачі викликують в салі викладів bravo, та ганьба. Цей часопис на чолі з цими людьми грає ролю постійного й запеклого денунціятора й пькувача що торкаєть найменшого прояву українськоо національного руху. Румунська влада рахується з цією бруковою румунською газетою, яка м. и. й спричинила закриття українських часописів.

Повінь трусів і арештувань.

Процес Федака та воєнні приготування Росії занепокоїли румунські власти, а головно тутешню сіґуранцу. Отож почалися розшуки за тайними українськими організаціями, з ґори принятою постановою ще більш стерроризувати невинне населення. На днях черновецька ґенеральна охрана розпорядила в Чернівцях та на провінції по всіх українських товариствах й українських визначнійших домах загальну реаізію. Забирали всякі брошури навіть і такі, що друкувалися в Чернівцях та все листування, скидали в мішки й виносили з тріюмфом здобичу. В Чернівцях нічю 19. падолиста напали рівночасно на українські товариства: Українську Школу, Народний Дім, Руську Касу, Міщанський Хор, Акад. Т-во „Січ", Українську студентську харчівню, на редакції „Каменярів", Проміння" і „Робітника" та на яких сто українських родин в Чернівцях й на провінції. Найдовше перепроваджували ревізії у таких людей: письменниці Ольги Кобилянської, д-ра Бурачинського, директора Руської Каси Крутія, отця Драчинського, Лугового, бувшого уповновласного українського Уряду, Федоровича, управителя української бурси радника Єротея Пігуляка, учителя та судді Сиротинських, Юрія Сербинюка. Між студентами в Дудича, Руснака, Пігуляка (редактора „Проміня"), в Панчука, Боднара, Горна, Величука та Данилевича, в якого хотіли забрати старий український архів, що складався з старих друків часописей і книжок, та тілько завдяки тому, що на це треба їм було що найменше 5 тягарових автомобілів залишили цю думку. Арештували д-ра Козака Лугового, д-ра Бурачинського і директора Крутія. Трьох перших випущено, а директора Крутія задержали, якому закидують, що вів тайну переписку з закордоном при помочи тайної шифри і тому обвинувачують його у державній зраді й шпіонажі. Українське населення очікує кождої хвилі нових арештувань — тимчасом сіґуранца відчитує скрині українських брошур та листів. Около 30. падолиста наступає ще один брутальний замах.

Замах на останню українську ґімназію.

Після зрумунізування українських ґімназій в Кіцмані, Вижниці, в Вашківцях, в Сереті осталась ще одинока черновецька ґімназія, але румунським шовіністам лібералам на чолі з Ністором та Прокоповичем стало завидно ще й цеї одинокої української ґімназії. Їм треба було лише якої-небудь причини до її закриття. Найшлися провокатори, що взяли на себе це завдання. Після коронації короля Фердинанда І. прийшло розпорядження по школах, щоби засаджувати молоді дубки при допомозі шкільної дітвори, щоби тії дуби були символом твердости закорінення румунської династії на території окупованої української Буковини. Ці дубки росли перед будинком української ґімназії так довго, аж поки провокаторська рука не поломила їх, щоби тим кинути на українську молодь підозріння, що це вона зробила з ненависти до румунської влади. Дирекція ґімназії, довідавшись про збиточний учинок над цими деревцями, накинулась на у-

Олександер Загаров.

Головний режісер Українського Театру — п. О. Загаров, святкує сьогодня 25-літний ювілей своєї сценічної діяльности.

З історією українського театру імя Загарова тісно вяжеться щойно після вибуху революції в Росії, коли він за часів гетьманату приїхав до Києва і став на чолі Українського Державного Драматичного Театру. Щойно після розпаду Росії вдалося йому здійснити свою довголітню мрію: віддати свій хист і широке знання рідній сцені. Бо здійснювати свої мистецькі задуми на українській сцені за часів царату не було спроможности. Український театр тільки хильцем міг тоді виходити поза межі побутовщини. Над українським театром висів тоді постійно Дамоклевий меч так само, як над українським [illegible]рваним словом. Европейський [illegible]пертуар на сцену українського театру продирався, так би сказати, контрабандою.

Богато українських сценічних сил мусіло шукати пристановища на чужій сцені. Їхніми талантами росла слава московських і петроградських театрів. Якщо умовини розвитку українського театру на Великій Україні за часів царату не були би такі жахливі, між корифеями української сцени найшлося би не одно імя, яким гордиться тепер історія російського театру.

В році 1918 обняв п. Загаров посаду головного режісера Українського Драматичного Театру в Києві, першого театру на Україні в европейському стилю. На цім становищі видержав він до осени 1921 р. За цей час поставив Український Драматичний Театр на таку височінь, що навіть російська публика охотнійше відвідувала його, як російський Солоцовський театр. В осени м. р. коли умовини праці в Києві стали крайно нестерпні, п. Загаров зі своєю дружиною — М. Морською передістається до Львова.

Його діяльність на галицькій сцені широко відома українській суспільности. Являється вона новим етапом в розвитку театрального мистецва на Галицькій Україні. Приніс він сюди новий подув, як свойого часу Микола Садовський.

Завдяки йому українська суспільність в Галичині дістала змогу познайомитися з цілою низкою перекладних пєс, а з українських — з циклем останніх творів. В. Винниченка. Загаров є не тільки сам першорядним артистом, якого креації на все вбиваються в память глядачів, а й прекрасним педаґогом Найкращим доказом сього кольосальний поступ, який зробили під кермою Загарова його талановиті ученики — Бенцаль, Крушельницький, Голіцинська і другі. В останніх часах оснував п. Загаров на спілку з відомим знавцем театрального мистецтва — поетом Миколою Вороним драматичну школу, першу на Галицькій Україні.

В білянсі культурних здобутків Галицької України за останній рік завдяки п. Загарову театр являється ясною позицією. Не дивниця, що здобув він приступом симпатії української суспільности в Галичині, як в 1906 р. Микола К. Садовський, який приїхав до Галичини з аврео лом сімї Тобілевичів.

Кілька біографічних даних. О. Загаров народився 1877 р. в м. Єлисаветі. Батько його походив з дідичів, рід яких значився в дворянських книгах Херсонщини. Батько був зрусифікованим Німцем. Мати — Українка. Дитинство О. Загаров провів на селі. Тут міцно завязалися ті нитки, що ціле життя лучили його з рідним ґрунтом.

Середню освіту О. Загаров здобув на Харківщині, де прожив до 18. року життя. Опісля виїхав за границю. Деякий час студіює як вільний слухач одессельського університету, а опісля вступає до московського Художнього Театру. Незабутні враження переживає на виставах трупи корифея української сцени — М. Кропивницького, де познайомлюється з творчістю таких артистів, як М. Садовський. Саксаганський, Борисоглібська і и.

В Петрограді залюбки бере участь як декляматор у вечірках українського студентства. З Художнього Театру О. Загаров перейшов на кращі провінціяльні сцени, хоч опісля ще тричі доводилося йому вертати до Художнього Театру. Також працював як артист і головний режісер в Драматичному Театрі в Москві та в Театрі ім. Корша, звідки запрошено його до Імператорської Петроградської Сцени. Тут працював через останніх шість років перед поворотом на Україну.

Найкращі креації Загарова: Городничий („Ревізор з Петербуга"), Геншель („Візник Геншель"), Освальд („Примари"), Сталинський („Гріх") і богато инших.

Редакція „Свободи" бажає Дорогому Ювілятови, щоби в повні фізичних і духових сил міг якнайдовше попрацювати в користь рідної сцени.

українську молодь, називаючи її бандою, яка готує ірреденту в мурах державного будинку. Знайшовся в дирекції навіть провокаційний лист, висланий ніби то українською гімназіяльною молодю з ріжними погрозами. Цього було досить, щоби вищі кляси розвязано, а акт обвинуваченни вислано до секретаріяту освіти, де міністер Буковини Ністор довершить румунізацію українського середнього шкільництва на Буковині.

Серед таких то обставин приходиться переживати Українцям Буковини останні дні 1922 року на забутій всіма країнами українській землі Зеленої Буковини.

Чернівці, в грудни 1922.

І. Анниченко,

Платіть партійний податок!!! Присилайте на адресу! „Правний Союз Кредитовий" у Львові, Ринок 10., вкл. кн. ч. 5.000 Жертводавці понище 500 мп. будуть оголошені поіменно!!

Купуй у джерела

-- найпрактичнійші -- дарунки на Новий Рік :: :: :: і Ялинку :: :: ::

а то: малі штучки полотна, хустинки, бархани, флянелі, -- коци, хустки і т. п. --

поручає детайльно

Католицька Текстильна Гуртівня

45. ЛЬВІВ, РИНОК 45.

Клемансо й Українці.

Філядельфійський український часопис „Америка" з 4. грудня ц. р. містить під повищим наголовком:

„Від двох тижнів товчеться по Америці бувший премієр Франції в воєнних часів, Джордж Клемансо. Його ціль: зискати прихильність американської публики для Франції у її недалекій війні з Німеччиною. З промов Клемансо виходило би, що ця війна вибухне сьогодня або завтра.

Щоби оправдати свою аґітацію, Клемансо пускається на всілякі хитрощі. Розповідає він між иншим на вічах також казку, що Франція дуже миролюбива і не має ніяких імперіялістичних намірів. В тім дусі виголосив він також промову на вічу в Метрополитен Опера Гавз в Ню Йорку дня 21. падолиста.

Товариство американських Ветеранів українського роду, що стоїть під проводом команданта Михайла Дармограя з Філядельфії, вислало ще 25. падолиста визов до Клемансо на руки французької амбасади у Вашинґтоні. Рівночасно вислало відбитку цього визову до телеграфічної агенції „Ессшіейтед Прес" і до філядельфійських та нюйорських ґазет. Філядельфійський „Поблик Ледшер" з дня 28. падолиста помістив отцей визов разом з листом п. М. Дармограя. В українськім переводі цей визов звучить:

„Пане Джордже Клемансо:

„Ваша промова, виголошена в Метрополитен Опера Гавз в Ню Йорку дня 21. падолиста, викликала безмежно прикре враження на українських мешканцях та на американських воєнних ветеранів українського походження, які разом з иншими Американцями боролися за свободу Франції.

„Ми чуємо, що ми спомагали би лихо, коли би ми свідомо лишили Вашу заяву без спротиву. Ви заперечуєте, що Франція перенята мілітаристичними намірами, а ми заперечуємо правдивість Вашого твердження. Просимо пригадати собі, що Франція за Вашого премієрства підпомагала, а навіть ще й тепер проти нас Українців. Статті правої польської преси повні зневаги та непошани до нас, яко окремої нації.

Отсим заявляємо цілому організованому громадянству, що на наших землях одвічно творимо більшість, а не меншість. Не позволимо себе трактувати, як громадян другого ґатунку!

Звертаємось до нашого народу з закликом заховати спокій на місцях, не вмішуватись в партійну боротьбу братнього польського народу і, як один муж, скупчити всі сили коло своїх організацій і законних вибранців, памятаючи, що вони думають стати в обороні прав і гідности свого народу.

Привітання.

Не дайте голодувати найкращим синам народу! Читайте списки тисячів арештованих українських громадян і спішіть з допомогою! У львівських арештах сидить кількасот Українців, для яких варить обіди кухня Комітету Допомоги політичним вязням. Привозіть харчі до кухні: „Народній Дім" у Львові! Постачайте всіх харчевих припасів для тих, що в голоді і холоді сидять по польських вязницях!

Присилайте складки на пресовий фонд на кн. ч. 30.000 в Союзі Кредитовім, Львів, Ринок 10.

Військова бранка у Сх. Галичині.

Богородчани.

В днях від 11—16 ц. м. відбулася військова бранка річників 1900 і 1901.

Свій.

Нахтування українських свят польською владою.

Підгаяни.

При зміні адреси просимо не забувати подати і попередну свою адресу.

С. В. Петлюра й большевики.

Берлінська ґазета „Дни" а за нею і инші російські органи вмістили замітку, подану через агенцію „Вѣстник", що ніби то представники б. Головного Отамана С. Петлюри ведуться десь за кордоном переговори з відпоручниками УСРР. в справі амнестії для всіх головних учасників українського визвольного руху, включно і самого Головн. От. С. Петлюри.

Агенція „Українпрес" спростовує ці вістки в комунікаті під наголовком „Чергова провокація", заявляючи, що С. Петлюра не змінив і не змінить свого відношення до совітської влади.

Шліть жертви на будову памятника на могилі Леся Мартовича до Пов. Тов-а Кредитового „Віра" в Раві Руській.

Українська парляментарна репрезентація.

Комунікат.

В звязку з останніми подіями в Варшаві українська парляментарна репрезентація видала такий комунікат:

Забито першого Президента Річипосполитої Польської бл. п. Габрієля Наруговича, вибраного спільно польською демократією і так званими меншостями.

Се політичне вбивство є відгуком незадоволення, звернено-го і

Українські справи.

Українська С-Д. і всесвітній робітничий конґрес миру в Газі.

Центральний Комітет Української Соціяль-демократичної Робітничої Партії (Наддніпрянщини) подав на всесвітній робітничий конґрес миру в Гаазі меморандум, присвячене виясненню тих преміс, без здійснення яких не можливе встановлення миру на Сході Европи.

Російська деспотія — вказує меморіял — уявляла механичне обєднання країн ріжних національностей й ріжного політичного й культурного розвитку. Через те стара російська імперія при вибухові революції так легко розсипалась на організовані по національному прінціпу демократичні республики: Україну, Грузію, Латвію, Естляндію, Литву, Фінляндію і т. д. Уже з перших днів свойого самостійного істнування стрінулись ці наради з російським імперіялізмом й централізмом, який особливо виявився після большевицького перевороту... При пануванні російського націоналістичного большевизму не може бути серед народів Сходу Европи жадного миру. Масові національні рухи й повстання проти російських окупаційних армій на Україні, в Грузії й других державах, загострена національна зненависть й терор — все це продовжує для народів Сходу Европи становище безперервної війни, все далі йдучої господарської руїни і культурно-політичного упадку. Особливо трагічно уявляються відносини на Україні... Офіціяльна статистика російських окупантів нараховує на жовтень місяця 1922 року число голодних на Україні понад чотирі міліони".

Далі меморіял характеризує становище на українських землях, зайнятих Польщею і Румунією; цю характеристику ми з цензурних причин мусимо проминути. Підкреслюючи далі, що справа миру на Сході Европи при теперішніх відносинах перебуває в небезпеці, меморіял зазначає, що справа миру в будуччині опинилась би в дуже грізному становищі, коли українська проблема не була би розвязана, коли би відродилась єдина неподільна Росія. Меморіял закінчується висловом надії, що інтернаціональний робітничий конгрес з належною увагою спиниться на тому становищі, в якому нині пробуває українська нація.

967 АДВОКАТ

Д-р Володимир Бачинський

переніс адвокатську канцелярію з **Підгаєць до Львова** і веде її при ул. Косцюшка ч. 1 а біля „Народної Гостинниці".

Совітська Росія.

Поїздка Красіна до Парижа.

З авторитетних джерел повідомляють, що Красін й голова лісного тресту приїздять в Париж для переговорів з французькими капіталістами, після чого вони виїдуть до Гаґи на побачення з Юркертом.

Совітсько-фінляндська конференція.

15. грудня в Москві розпочалась совітсько-фінляндська торговельна конференція. Ганецький зазначив поліпшення відносин між совітською Росією й Фінляндією й висловив задоволення з приводу того, що совітсько-фінляндська торговельна конференція розпочала свою роботу негайно після примінення московської конференції про роззброєння. Голова фінляндської делеґації Стернвальд висловив побажання, щоб конференція привела до заключення торговельної умови між Росією і Фінляндією.

Вимирання населення.

Наводимо з совітської преси деякі дані, які характеризують вимирання населення з 1920 року:

Населення татарської републики зменшилось з 1920 року на 470 тис. чол., себто майже на $^1/_8$; в деяких повітах Башкірії уже на квітень 1922 року населення зменшилось на $^1/_8$; в керченському пов. населення так само зменшилось на одну третину на квітень; в уральській губ. тільки від голоду вимерло 25 проц. (Ізвєстія ВЦІК 5. X.); в пучаївському пов. самарської губ. вимерло на вересень 50 проц. (Ізв. ВЦІК ч. 214).

По инших районах маються характеристичні дані про кількість смертей й народин, так само грізні, як й попередні цифри; так напр. в царицинській губ. в першій половині 1922 р на 1000 народин було 27, смертей 94, річне зменшення 67: Катеринославщина за квітень, травень на 7375 народин зареєстровано 14.000 смертей, число смертей перебільшило число народин на 45 проц. (в лютім).

Ось кілька чисел про рух населення по містах:

	народ.	смер.
Севастопіль:		
березень	71	497
червень	78	420
липень	84	380
Миколаївськ (Сам.)		
серпень	38	112
Катербург		
грудень	208	615
Гуапсе		
червень	11	191
Перша пол. 1921 р.	131	1172

„Сумні відомости приходять з цього чудового куточка чорноморського побережа", зауважує совітський дописувач, „тільки за шість місяців населення зменшилося на 11 проц.".

Особливо спорожніли полудневі міста; Херсон напр. спорожнів на 60 проц. (Сов. рад. 25. III.).

З наведених чисел видно, що смертність, яка істнувала в 1919—20 році при військовому комунізмі — 59—79 на тисячу, в роки 1921-22 значно перевисшує ці числа (напр. в царицинській губ. 94) й не має для себе анальоґії в сучасній історії.

Анґлієць про червону армію.

Англійський журналіст Едвін Гулінґер в часописі „Фортнайтлі Роун" подає відомости про червону армію, зосновані на девятимісячному студіюванню справи на місці. Він свідчить, що червона армія в значній своїй части добре озброєна, пристойно вдягнена й, що особливо важно дісціплінована й вишколена. Останнє Гулінґерові не один раз доводилось спостерігати на парадах в Москві й инших більших центрах совітської Росії. На думку Гулінґера, російська червона армія являється зараз найбільш серіозною військовою силою в Европі, а може навіть в цілому світі; через те особливо сумно, що армія ця стоїть поза всяким контролем союзників і версайського трактату.

Перереєстрація безробітних.

Народній комісаріят праці рішив перевести з 15. грудня по 1. січня 1923 року перереєстрацію безробітних в Москві, Петербурзі, Минску, Тулі, Казані, Самарі, Катеринбурзі й Ростові на Дону. В инших містах буде переведена перевірка катальоґу й виключення сумнівних безробітних.

Большевицька господарка.

При ревізії Серпухівського текстильного тресту виявилось, що з проданих за період часу з листопаду 1921 р. до серпня 1922 р. 28 міліонів аршин мануфактури на суму 441 міліонів рублів (в грошевих значках 1922 р.) приватні фірми одержали 76% всього товару по цінам на 130% нище риночних. В наслідок цього тест мав страту на 62 міліони рублів. Головним винуватцем втрат являється голова правління тресту Черданців.

Катастрофичне становище мідяної промисловости.

В дореволюційний час Росія довела виплавку міди до двох міліонів пудів, з яких Урал виплавляв більше міліона; за 1922—23 рік виплавка міди у РСФСР складах від 140 до 200 тисяч пудів. Цілком можливо, що прийде час й мабуть швидко, пише уральський кореспондент „Єконом. Жизни", коли міди зовсім не стане, доведеться припинить заводи й вдатись до закупки міди за кордоном. Між тим уральська промисловість може ґарантувати державі виконання значно більших замовлень, ніж вся виплавка за 1922—23 рік, коли держава в свою чергу ґарантує уральській промисловости своєчасну виплату заробітної платні й своєчасність виплат за мідь, яка відпускається трестом.

Присилайте датки на політичних вязнів до Тов. „Краєвий Союз Кредитовий", або до Тов. „Дністер" з дописскою: на вязнів! — У Львові є ще кількасот арештованих Українців! — В першу чергу найблища рідня і села повинні прийти з помочею!

З польських справ

Присуди смерти.

„Курер Львовскі" доносить з Варшави:

Вчора відкрито і опубліковано засуди смерти, видані на вбитого президанта, на маршала Пілсудского, премієра ґен. Сікорского, послів Вітоса і Домбского. Засуди смерти підписані „польськими фашистами", „патріотами" і т. д.

Перенесення тіла вбитого президента.

У вівторок в полудне перенесено тіло бл. п. Нарутовича з Бельведеру на замок. Перед походом ішли делеґації: від П. П. С. із прапором, від академічної молоді, „Сокола", ріжних партій і корпорацій, селян з цвітами і вінками. Далі йшли військові відділи всіх родів зброї і школи. Потім їхав караван, запряжений восьми кіньми з домовиною президента, накритою прапором Річипосполитої. За домовиною йшла рідня, маршалки сойму і сенату, рада міністрів, дипльоматичний корпус, сойм і сенат в комплеті, виші урядовці і делеґація армії. За ними прибічна ґвардія і відділ піхоти. Потім ішла величезна юрба публики. Домовину президента зложено на Замку в лицарській салі. Підчас переносин тіла президента Пілсудскі лежав хворий на простуду. Не візьме він теж участи у похоронах, які відбудуться в пятницю. Варшава лежала у вівторок у тяжкій жалобі. Склепи були позамикані, скрізь повивішувано чорні прапори. Рада міністрів ухвалила офіціяльну 6-тижневу жалобу, яка обовязує всіх державних урядовців і членів армії.

Наглий суд для душегуба.

Душегуб бл. п. Нарутовича Еліґіюш Невядомскі на підставі ухвали ради міністрів з дня 19. ц. м. поставлений буде під наглий суд. Розправа проти нього почнеться 29. ц. м.

Ще подробиці вбивства.

„Курер Львовскі" доносить із Варшави: По вистрілах, спрямованих проти президента між присутними запанувала повна констернація. Всі втратили голову, навіть найвище поставлені особи не знали, які накази видати. Багато осіб утекло зі салі, побачивши, що президент повалився. Анґлійський посол Макс Мілер, заражений панікою, хотів втікати з Польщі і ледве дав себе переконати, щоб залишився. Ситуацію опанував Пілсудскі, негайними, виразними а короткими, чисто жовнярськими наказами, чим виратував державу від іще грізнійших потрясень.

Ще раз перед вибором президента.

Парляментарна ситуація настільки неясна, що цілком нагадує положення перед вибором бл. п. Нарутовича. Всі клюби нараджуються над обома лівими кандидатурами: ґен. Сікорского і п. Войцеховского. Людовці ще не рішили, на кого з них перехиляться. „Визволенє" заявилося проти обох кандидатур, але не висунуло своєї. Н. П. Р. рішуче підтримує кандидатуру ґен. Сікорского, але голосуватиме на всякого лівого кандидата, якщо кандидатура ґен. Сікорского впаде, не маючи потрібного для офіціяльного внесення кандидатури підчас Народніх Зборів числа 50 посольських підписів за собою. П. П. С. не поставила свого кандидата, але імовірно піддержить Войцеховского. Теж і правиця радиться. Рішуче виступає проти ґен. Сікорского. Висунула назвиско проф. унів. Казімєжа Моравского, президента Академії Наук. В соймових кругах уважають цю кандидатуру ендецькою пробою перехилити людовців, або Н. П. Р. на бік правиці. Не виключене, що в останній мент на самих уже Народніх Зборах виринуть нові кандидатури подібно, як уже було підчас вибору бл. п. Нарутовича.

Останні відомости: „Визволенє" ухвалило кандидатури Й. Кухажевского, проф. Бартля і адв. Смяровского. Ген. Сікорскі заявив готовість приняти кандидатуру, якщо партії, що її висувають, матимуть поважну більшість. Національні меншости візьмуть участь у голосуванню. Жиди рішили голосувати при останнім голосуванню на всякого кандидата лівиці.

Рада міністрів.

19. ц. м. відбулася рада міністрів, на якій премієр зложив звіт із розпоряджень виданих із приводу останніх подій. Воєводи донесли, що скрізь у краю панує повний спокій. Рада ухвалила остаточну редакцію законопроєкту про охорону конституції, який негайно буде представлений соймови. З приводу росту доріжнечі міністр внутр. справ ґен. Сікорскі поробив далеко йдучі розпорядження. Рада міністрів звернулася до надзвичайного комісаря для боротьби з доріжнею, щоб зложив звіт із дотеперішної своєї діяльности і приготовив проєкт боротьби з паскарством, а до президента економічного комітету ради міністрів, щоб предложив проєкт відповідної вивозової політики, яка спинилаб ріст доріжні. (А чи це все направду що поможе?—прим. ред.)

Неймовірне — але правдиве.

„Роботнік" доносить, що в Замостю на приказ місцевого старости арештовано п. Козіцкого за те, що видав відозву з приводу смерти Нарутовича, в якій взиває робітництво, щоб протиставилося нікчемній діяльности польських фашистів.

А ті — далі тішаться.

„Дзєннік Людови" ще раз доносить низку фактів,

Реорґанізація поліції.

„Експрес" доносить, що на підставі розпорядження міністерства внутрішних справ приступлено до основної реорґанізації „паньствової" поліції.

Верх цинізму.

„Хієнська" преса одноголосно випирається моральної одвічальности за вбивство през. Нарутовича. „Слово Польске" каже, що вишукування моральних виновників душегубства „має на меті шантажувати і стероризувати „народовий" табор. Глупе суґерування масам, що „народовий" табор є одвічальний за суботнішне душегубство, хоче перш усього присилувати представників цього табору на Народніх Зборах щоб вони замкнули очі і згодилися на контрабанду якоїсь провокаційної кандидатури партійно-„левіцової" на пост президента. Партійна ненависть мусить уступити порозумінню, політичному розумови і горожанському почуванню. Завтрішні польські електори мусять хочби тільки підчас вибору президента бути представниками інтересу і добра Народу і Держави, а не партій, під яких гасло увійшли до законодатних установ".

А „Ржечпосполіта": „Страшно шкідлива й грізна є акція демаґогічної преси, яка від чотирьох літ систематично підбурює, а від тижня просто з нечуваною фурією атакує, зневажує, оклеветує партійних противників", — Так каже „Ржечпосполіта" і можнаб помилитися думаючи, що є це обяв її покаяння за минулі власні злочини.

Льозанська конференція.

На останньому засіданню льозанської конференції совітська делеґація предложила контр проєкт в справі морських проливів. Згідно з тим контрпроєктом Туреччина малаб задержати суверенність проливів. Острови самотрацькі й Лемнос отрималиб автономію. Дальше предбачується управильнення плавби в проливах на випадок нової війни.

Справи проливів.

Дискусія в справі проливів закінчена. Льорд Керзон заявив, що та справа мусить бути вирішена найпізнійше до двох днів.

РІЖНІ ВІСТИ.

Льорд Дерб про міжнароднє положення.

З Парижа доносять, що льорд Дербі повертаючи до Льондону висловився дуже оптимістично про міжнароднє положення Европи. На його думку в найблищому часі справи репарацій та довгів будуть

полагоджені, а економічний стан Европи поліпшиться.

Америка не буде ратувати Европи.

На пресовій конференції, яка відбулася у Вашингтоні, представник уряду Зєдинених Держав заявив, що всі чутки про американську фінансову допомогу для Европи не відповідають дійсности. Америка не думає мішатися до економічних справ Европи.

Стінес в Будапешті.

Гуґо Стінес прибув до Будапешту для торговельних переговорів з мадярським урядом.

З турецьких справ.

„Авас" доносить, що Емір Одзету провадить важні переговори з урядом Анґори. Ґубернатор Решед Паша повернув з Тракії до Константинополя.

Д х згоди між державами Антанти.

Англійська преса висловлює надію, що наради льондонської конференції будуть закінчені в Парижі і що між державами Антанти панує дух мира і згоди.

Мадярські воєнні приготування.

Мадярський уряд числиться з можливістю нової війни, супроти чого пороблено деякі приготування. На випадок війни Мадярщина мала би 400.000 війська. В Будапешті заложено спеціяльні школи воєнної контрозвідки.

Д'Анунціо при роботі.

Відомий італійський письменник та самозванчий володар Фюме, Ґабріель Д'Анунціо заложив у Римі видавництво „Fronda", яке буде видавати щоденник і аґітаційні брошури політичного змісту.

Після вбивства Набокова.

Найвищий трибунал Німеччини відкинув прозьбу о ревізію процесу засуджених вбивців Набокова ред. „Руля". Супроти того засуд буде виконаний.

Піддина Мала Антанта.

Взаємини між Югославією і Грецією поліпшилися до тої міри, що між тими обидвома державами має бути заключений договір, на основі якого Греція і Югославія в союзі з Румунією будуть творити так звану „Південну ґрупу Малої Антанти".

Нова конференція розброєння.

Сенатор Зєдинених Держав, Кайнд предложив у сенаті резолюцію яка уповажнює президента Гардінґа до скликання конференції розброєння, в якій взялиб участь представники всіх держав. Конференція малаб на меті обмежити зброєння Европи.

Дефіцит Прусії.

Пруське пресове бюро доносить, що дефіцит Прусії за 1922 р. виносить 11.986 міліярдів марок.

Новий турецький посол у Берліні.

З Константинополя доносять, що Джемель Бея іменовано турецьким послом у Берліні.

Німецько-литовські переговори.

Литовська делеґація виїхала до Німеччини для переговорів з німецьким урядом. Між Литвою і Німеччиною має бути заключений торговельний договір. З боку Німеччини бере участь у переговорах секретар закордонних справ Шкокгамер.

Коронація короля Югославії.

З Білгороду доносять, що коронація короля Югославії Олександра і королевої Марії відбудеться весною після виборів. Від тепер в Білгороді йдуть приготування до тої урочисти.

Сушак належить до Італії.

З Фіюме доносять, що Мусоліні підписав з Д'Анунціем тайний договір, силою якого Сушак належатиме до Італії. В Югославії ця вістка викликала велике невдоволення.

Поанкаре уступить.

„Temps" доносить, що Поанкаре подасться до димісії після нового року, сейчас по вирішенню справ репарації. Причиною димісії: політичні невдачі.

Не буде окупації Рур.

„Temps" пише, що французький уряд занехав пляни окупації Рур. В справі німецьких відшкодувань Франція змінила свою тактику і є надія, що конфлікт поладнається в мирний спосіб.

Нова німецька партія.

На зборах народних німецьких орґанізацій в Берліні зорґанізовано нову „Селянську партію „Свободи", на чолі з ґрафом Вулле. Партія ця є лівою фрондою німецької національної партії. До нової партії належить також ґраф Левентльоф.

Турки грозять зірванням конференції.

Льозанна. (ПАТ.) Один із членів турецької делеґації заявив представникови Аваса, що Турки зірвуть конференцію, коли до сьогодні год. 16 справа проливів не буде для них корисно полагоджена.

Корпус народнього безпечевства.

Рим. (ПАТ.) По донесенням „Корієре д'Італія" корпус народнього безпеченства, зложений з міліції фашистів, числиниме 80.000 люда.

Російські предложення не до прийняття.

Льозанна. (ПАТ.) На засіданні комісії для справ проливів Керзон заявив, що російські контрпропозиції рішучо не до приняття та зазначив, що союзники були би схильні поробити в справі проливів і дарданельських берегів одну або дві уступки в користь Туреччини. На більше уступок союзники не могтимуть згодитися. Сербська, румунська і болгарська делеґації прийняли предложення союзників. Оконечне рішення має запасти сьогодні.

Представництво радянської України у Відни.

Відень. (ПАТ.) Крім істнуючого досі у Відни представництва совітської Росії, утворено самостійне представництво радянської України. Її управителем є Наум Калужний.

Переговори Зєд. Держав із Франц'єю

Париж. (Вольф.) „Н. И. Герелд" звідомляє з Вашінґтона, що між Зєд. Державами і Францією йшли неофіціяльні переговори в справі репарацій.

В обороні Вірменії.

Берлін. (ПАТ.) З Льозанни звідомляють, що багато французьких визначних людей, а між ними Анатоль Франс, Моріс Барер і Ґовен звернулися до льозанської конференції з зазивом в користь вірменського народа. В відозві заявляють, що одно з найважнійших завдань конференції повинно бути забезпечення національного і культурного істнування вірменського народу.

Димісія польського кабінету.

Варшава. (ПАТ.) Після переняття влади через п. президента польської Річипосполитої, презес кабінету ґен. Сікорскі зложив п. президентови просьбу о димісію цілого кабінету. Президент просьбі не вволив.

Ратай і Тромпчиньскі у президента.

Нині о год. 21. зложили візиту новому президентови Польської Річипосполитої малшалок сойму Ратай і марш. сенату Тромпчиньскі

ТЕЛЕҐРАМИ.

Войцеховскі президентом польської Річипосполитої.

Варшава. (ПАТ.) Маршалок сойму отворив засідання Нар. Зборів о год. 12·15. Після визначення секретарів Ґльоґера і Недбальского, марш. оголосив мінутову перерву для зголошення кандидатів. Після перерви зголошено дві кандидатури: през. мистецтва в Кракові проф. Каз. Моравского і б. мін. внутрішн. справ Стан. Войцеховского. Приступлено до голосування.

Варшава. (ПАТ.) О год. 12·50 маршалок сойму отворив після перерви засідання Народніх Зборів і поручив секретарям відчитати реґулямін виборів. Голосувало загалом 535 членів, важних голосів віддано 519, неважних 16, абсолютна більшість 260. Одержали: Станислав Войцеховскі 298 голосів, проф. Моравскі 221 голосів. Супроти цього висліду маршалок повідомив Збори, що президентом вибраний Станислав Войцеховскі. Приступлено до відчитування урядового протоколу. Опісля повідомив предс. маршалок Ратай, що сьогодні о год. 19-ій відбудеться засідання в цілі зложення присяги президентом Станиславом Войцеховским. Колиж він вибору не прийняв би, на цьому засіданні переведеться нові вибори.

Войцеховскі вибір принів.

Варшава. (ПАТ.) Після закінчення Народніх Зборів маршалок Тромпчиньскі і віцемаршалок Морачевскі у заступстві марш. Ратая і президент міністрів Сікорскі явилися у Войцеховского, щоби звідомити його, що його вибрано президентом. Войцеховскі заявив, що як карний горожанин вибір приймає. О год. 19. на Народніх Зборах послідує заприсяження президанта. Після зложення присяги, уставлена біля будинку батерія віддасть 25 стрілів.

Варшава. (ПАТ.) Нововибраний президент Річипосполитої Стан. Войцеховскі уродився 15. марта 1869 р. в Каліші. В 1888 р. вступив на фільософічно-математичний виділ варшавського університету. В 1891 р. був арештований, рік опісля виїхав до Парижа, де працював яко друкарський складач і брав участь в орґанізуванню польської еміґрації до боротьби за незалежність Польщі. На жадання російськдго амбасадора видалений з Парижа 1893 р. перенісся до Льондону. Шість літ працював для орґанції П. П. С., був редактором соц. часописів. В 1919 р. покликаний на становище мін. внутр. справ і виконував цей уряд до 1920 р.

Економічно-орґанізаційна справа „Рідної Школи".

(Під розвагу делеґатів на сьогорічні Загальні Збори „Українського Педаґоґічного Товариства".)

Про вагу своєї рідної школи для відродження нації та зреалізування її найвищих ідеалів не стану говорити, бо для нас повинна це бути річ загально відома.

Безперечно У. П. Т. зробило багато. Одначе все зроблене — це лише капля в морі в порівнанню з тими великанськими завданнями, які стоять перед Товариством. І о скільки Товариство ще не могло досі виконати перебраних на себе обовязків а саме: не могло ще покрити цілого нашого краю сіткою своїх дошкільних, народніх, промислових, торговельних, середніх і инших шкіл і таким чином заспокоїти потреби української дітвори і молоді, яка нидіє і морально викривлюється по чужих школах, — коли істнуючим своїм школам не могло достарчити приборів та приладів наукових, ба навіть найконечніших, необхідних шкільних підручників, — коли не могло заповнити учительських бібліотек своєю педаґоґічно-дидактичною, методичною та иншою научною літературою, — коли не могло подбати для багатьох своїх шкіл про свої будинки, чи то відповідні поміщення, — коли досі не могло устроїти так потрібних виділових курсів для своїх учительських сил, не могло забезпечити своїх учителів та увядовців в „кас хорих", не могло своїм урядовцям та занятим по своїх школах учительським силам дати такої платн, яка відповідалаб мінімумови екзистенції серед даних важних обставин, — коли не могло вести в міру потреби бурс, інститутів для молоді, едшевих кухонь, захоронок (захистів) фреблівських городців (діточих садків), не говорячи вже про такі річи як інститути для фізичного виховання, санаторії для учеників і учителів і т. д. і т. д., — то причиною цього являється лише недостача фондів.

Якимиж шляхами впливали досі фонди на „Рідну Школу" і оскільки ті шляхи доцільні?

Статут (§ 5) передвиджує ось які способи придбання майна Товариству:

а) вкладки членів основателів і сума наложена Загальним Зїздом на Секції;

б) дари, записи, спадщини і бвенції;

те в) добровільні датки й складки, за г) фонди на спеціяльні статусхм обняті цілі, віддані фізичними правними особами під управу Товариства;

г) доходи з відчитів, викладів, театральних вистав, концертів, забав та инших товариських сходин;

д) доходи з видавництв і підприємств Товариства;

е) недвижимости, движимости і права, що їх на імя Товариства набуває правним способом чи то Головна Управа, чи Секційна Рада, чи Старшина Кружка.

З того всього фактично найбільше доходу було з членських вкладок, 1 прц. оподаткування, дарів, добровільних датків і складок, шкільних оплат, з видавництва та книгарні Товариства.

Всю роботу повинні переводити Кружки У. П. Т., бо взагалі кождий член мусить належати до котрогось Кружка. Отже вони повинні доривочну жертвенність усистемізувати, перевівши оподаткування по містах, зглядно по всіх громадах в свойому повіті.

Цього завдання вони зі зникаючо малими виїмками загалом не виконують. Жертви впливають переважно без системи. Все залежить від припадку.

Серед таких обставин неможливо й усталити буджету та намітити певний плян діяльности, — не маючи певности, чи до переведення сього або того будуть в свойому часі потрібні фонди та чи не станеться серед дороги... З тої причини попадало Товариство нераз в дуже скрутне положення не могучи на час виплатити навіть тої міверної платні своїм учительським силам...

Річ ясна — Кружки У. П. Т. повинні бути в кождій хоч би найменшій громаді, а по містах чи особливо великих громадах може бути й більше Кружків. Про недостачу зрозуміння у нашого загалу ваги такої орґанізації найкраще говорить факт, що є спора низка повітів, де взагалі ще досі нема навіти повітового Кружка У. П. Т., не говорячи вже про Кружки в поодиноких громадах. І колиб не допомога наших братів з Америки, то наше положення булоб — мало сказати — траґічне, воно булоб прямо катастрофальне, безвихідне.

На підтвердження вище сказаного наведу декілька характеристичних дат зі статистичної комісії „Рідної Школи“.

І так: статистика „Рідної Школи“ розріжняє три категорії жертв, а саме: 1) „Жертви на лісти“, вписувані жертводавцями на спеціяльні блянкети, котрі висилає „Рідна Школа“, — 2) „поодинокі жертви“, від одної, двох, трьох осіб і 3) „спільні жертви“, де невідома скількість жертводавців, як збірки в церквах, фестинах і т. п.

Всього за квітень-червень ц. р. вплинуло жертв по всім трьом категоріям у границях Східної Галичини й теперішної Польщі 4,532.389 п. м. 28., а за липень-вересень 3,778.827 п. м. 15 ф.

Східна Галичина дала 96% усіх ловящих жертв, на решту повітів і земель, польські й непольські, припадає лише 4%.

При обчисленню загальної квоти жертв не бралося під увагу значного припливу грошей наших закордонних братів, у першій мірі з Америки.

У дуже великій кількости громад протягом трьох місяців не найшовся ні один жертводавець. Лише один повіт Львів має 34 чинних громад, Рава руська 29, Бережани й Сокаль по 26. Впадає це число аж до 4 (Березів і Чортків). На лісти нічого не дали 23 повіти.

Коли брати на увагу абсолютну кількість внесених жертв, то на першому місці стоїть м. Львів, місячно 407 тисяч. Ані одного повіту нема, який хоч з далека підрівнювався би на Львів. Місячно від 75—50 тисяч дали 6 повітів, від 50—25 тисяч 8 повітів, 25—20 тисяч — 7 повітів, 20—15 тисяч — 4 повіти, 15—10 тисяч — 5 повітів, 10—5 тисяч — 10 повітів і менше 5 тисяч місячно — 12½ повітів *). На останньому місці Камінка Струмилова дала 870 марок.

Коли зважиться, що переважно самі бідні діти одної маленької української школи, яка числить 150 школярів, зложили в Кр. Союзі Кредитовім з власної ініціятиви протягом не цілого тижня 24.055 марок на поміч для вязнів в часі останніх польських виборів у Східній Галичині, — то сором палить лице, коли читається, що цілий повіт один і другий жертвував в протягу 3 місяців аж... по 5 тисяч чи кільки там на „Рідну Школу“, а деякі повіти не дали навіть і того...

Кількість осіб, що складали жертви на лісти, дуже маленька. Лише з повіту і з міста Львова 603 і 487 жертводавців на лісти. Марок від них вплинуло 64 і 148 тисяч. Це числа за 3 місяці. Про инші повіти можна й не згадувати. Всього на лісти припадає 15.6% жертв Східної Галичини.

Найцікавішою рубрикою для дійсного порівнання, скільки давали громадяне ріжних повітів, беручи висоту місячних вплат на одну українську родину, зложену з 4 осіб. На першому місці м. Львів дав місячно на одну родину 41 марок. Про 1% місячного доходу не будемо й говорити. Тоді Львів дасть не 400 тисяч, а понад 4 міліони місячно, саме стільки, кілько дотепер відціла збірка на „Рідну Школу“ за три місяці в Східній Галичині на границях теперішної Польщі. А про „переобтяження“ й тоді не може бути мови.

З инших повітів на першому місці стоїть Збараж — 6·36 марок місячно на родину. Далі Тернопіль (3·92), Перемишль (3·78), повіт Львів (3·14), Бучач (3·06), Перемишляни (2·88), Дрогобич (2·40), Бережани (2·38) і Рава (2·14). Решта повітів дала менше двох марок. Між 2 і 1·50 марками дало 8 повітів, між 1·50 і 1·00 ще 7 повітів. Між 1·00 і 0·50 жертвувало вже 13 повітів, а найбільша кількість повітів дала менше 50 польських фенігів. На самому кінці Яворів — 9 фен. і Камінка Струмилова — 8 фен.

(Продовження буде.)

*) Гродецький повіт числиться за ½ повіту.

НОВИНКИ.

— **Конфіскати.** Послідне число нашого часопису впало жертвою прокураторського олівця за кілька уступів в статті: „Східна Галичина“ та „Президент Вільсон і справа незал. Східної Галичини“. Крім цього сконфісковано кілька уступів в рубриках „Військова бранка у Сх. Галичині“ та „Ревізії, арешти, тюрми“.

— **До наших славних оборонців!** Нам надіслано таке письмо з просьбою о поміщення: В стрийській вязниці окружного суду карається від 15. X. ц. р. січовий стрілець з 1914 р. Іван Особа, родом з Ожидова, п. Золочів, якого замкнено на донос місцевих Поляків з Миколаєва н. Д., де названий в часі української влади повнив службу. Донощики закидують йому каригідні вчинки, яких він не поповнив і держать у вязниці вже два місяці, тоді, коли його жінка з дітьми терпить голод і холод, бо нема кому на хліб заробити. Просимо наших славних Оборонців, які нераз уже дали доказ свого щирого патріотизму, стати в обороні покривдженого.

— **Підпали.** Польські часописи доносять, що дня 18. н. м. підпалено стирту двірського сіна вартости 300.000 мп. В Рісній Польській підпалено стодолу Павла Кисілевского. В обох випадках виновників не прислено.

— **Свято „Просвіти“ в Містках.** Читальня „Просвіти“ в Містках, пов. Львів, відсвяткувала цього року ювилей „Просвіти“ 8. грудня величавим празником. Торжественне богослуження відбулось при виповненій народом церкві. Богослуження відріжнялось від свят церковних не лише патріотичною промовою о. Корнуби і гарним хоральним співом, але ще й тим, що виділові читальні разом з місцевою молодю творили почестну сторожу з великими жовто-синими відзнаками. По відспіванню „Боже великий, єдиний“ відправлено панахиду за всіх Борців, упавших за волю України. Зараз по Богослуженню у власній читальняній, просторій, гарно прикрашеній зеленю і національними барвами сали відбувся концерт. Святочна промова голови читальні п. Осипа Шеремети, кілька нових народних пісень, виконаних місцевим мішаним хором під умілою управою п. Петра Кристиняка, та три декламації віддані на тему свята малими школярями, а то: Ольги Курилас, Степана Дуліби і Анни Глуховецької зробили на схухачів миле враження. Подякою голови читальні за численну участь і добровільні датки на „Дар Просвіти“ та відспіванням Національного Гимну, скінчено свято. Народ вдоволений розходився. Жаль, що инші сусідні читальні не хотять піти слідами читальні в Містках, а найвисший вже час не спати! — *Гість.*

— **Малопольська урядащина.** Нам надіслано документ, якого стиль аж проситься до друку: Gmina Jostynowka. Dnia 28. listopada R. 1922. Swiadectwo zestrony U krzendu Gminnego Poświadcza — siem Że Marija Kuczyńska Niemoży Stawisiem na te—rmin Zaświatka Na dzień 28. listopada Spowodu Ze liezy W łuszku Słaba 10 Niedziel Czyli dwa misi ncy. Podpis Naczelnika Gminnego.

— **Видавництво „Денниця“** в Москві приступило до складання антольогії української поезії, прози та критики за останні часи. Редакція В-ва вже має в свойому розпорядженню чималий матеріял в цій справі, але для повноти антольогії бракує ще дещо. „Денниця“ звертається до українських письменників з проханням, в меті задоволення громадської потреби, дати із своєї мистецької продукції для вміщення в антольогії зразки своєї творчости. Проситься дати біографічні дані та фотографічну картку з факсиміле. Адреса В-ва: Москва, вул. Тверская д. 37.

— **Із сусідньої скандалістики.** Бувають моменти в життю так одиниць як і цілих людських комплексів, що „ні з того ні з цього“ паде комусь полуда з очей і річи та люди бачені вчора в ореолі божеської величі сіріють до нікчемности найбільш жалкої припадкотости. Цікавим з того погляду є отвертий лист польських леґіоністів до протоігумена польських фашистів — Галлера. З того листа довідуються люде, які мали сміливість сумніватись в величі того „полководця“, що вони мали рацію. Отже підписаним під листом леґіоністам остогидло уже слухати й дивитися, як з Галлера роблять „богатера“ за те, що він „примушений рішенням старшинського корпусу“ перейшов австрійські окопи під Раранчею. Довідуємося далі, що той „простолінійний“ ґенерал умів слати курієрів до Вільгельма і Карла, а в парі з тим просив о допомогу свого „противника“ Ридза Сміґлого. Вони „мовчали коли Галлер посунув свою бездушність і безмістовість до жебранини опіки для своєї особи від реґенційної ради“. Вони мовчали, „коли кілька літ згодом злочинні одиниці“ робили з него „одинокого оборонця Варшави“. Вони мовчали а „п. Юзеф де Галленбург Галлер також мовчав і збирав лаври, на які не заслужив.“ „То був тихий договір для Польщі і її слави“. Читаємо далі: Ти його, п. ґенерале, зломав. Він станув по стороні тих, для яких кожда дорога, навіть по трупах добра, щоб тільки дійти до влади“ і т. д. Більш менш анальогічно до змісту цього отвертого листа висловився польський посол Косцялковскі, який сказав Галлерови „просто з моста“: „На вас паде кров в цю мить пролита“. За це Галлер рішив образитися і після упливу 54 годин визвав посла на двобій, який був принятий. Двобоєм рішив Галлер зліквідувати і настрій, викликаний цитованим нами листом.

— **Вп. Передплатників в Чехословаччині** просимо отсим складати передплату на наш часопис в Банку Чеських Леґіонів в Празі на конто Видавничої Спілки „Діло“ у Львові, а нас повідомити листівкою. — *Адміністрація.*

— **Пригадуємо, що Надзвичайні Загальні Збори „Союза Українських Інвалідів“** відбудуться дня 22. ц. м. о год. 4. по полуд. в салі „Бесіди“. Справа дуже важна тому всі, кому на серци доля наших інвалідів, повинні прийти!!! XXI 1—3

ЖЕРТВИ

На направу дому Тов-а „Просвіта“.

Громада Чехів 5200, І. Гірняк Кнісело 500, о. Ю. Фацієвич Стрілиська нов. 2000, Кіндрат Сушко Ременів 2000, Н. Глинський Заліщики 2000, С. Рижак Тернопіль 1000, О. Запалило Слобідка 1000, Д. Кацаба Корчів 2500, чит. „Просвіта“ Істечко 4000, чит. „Просвіта“ Новиця 5000, чит. Просвіта“ Живномір 6000, Т-во „Зоря“ Дрогобич 1500, І. Білик, Данило Щур Задниївці по 2000, І. Тисовський Ряшів 7000, о. Г. Гавдиник Незвиська 500, М. Гебус Ярослав 2000, В. Римчук Жарки 2000, М. Ворик Черхава 1000, о. Волод. Підсонський Белзець 1000, Т. Пиндус Зелена 1000, о. Й. Каранович Яксманичі 2000, о. І. Титар Ганнова 1000, „Воля“ Берлоги 2000.

На Українську Університетську Молодь

зложили в громадах: Бучач-Гаї (листа 5913) о. Д. Непайко 3.000, Шпачовський 2.000, М. Баран 1.500; по 1.000 Н. Михалецький, Іван Михалецький, Вол. Малащуківна, о. Добрянський, Іван Папірчук, Оскопівський, Ружицький 3 кор. чеські, Ольга Стефанович 600, по 500 Іван Заліщук, Е. Білецький, Стефан Гафткович, Рудольф Швебів 400. — Чорний Ліс пов. Збараж (листа 1919) по 500 Мих. Мізюк, Андрій Пиріг. по 150 Мих. Ковальчук, Валько Левко, Олещук Андрій, по 100 П. Ковальчук, Дм. Яцусь, Вас. Олещук 500. — Бабухів пов. Рогатин по 500: І. Мазурик, Г. Хабурський, І. Височанський, П. Пилипів, Г. Височанський, С. Маліцький, Федь Сас, А. Маліцька, Вас. Поперський, Іван Поперський, І. Наконечний, Сень Копцюх, Гриць Сас, М. Романків, Андрій Хабурський, Ів. Сас, Ів. Кордис, Н. Трепяк, Ілько Іванців, М. Зарейко, С. Гриців, В. Рибий, Мих. Сас, І. Пришляк, М. Доманків, А. Височанський, Н. Кордис, Ф. Воробець, М. Бачацька, Сень Іваськевич, І. Гой, Марія Чепіль, В. Третяк; по 300: Д. Вівчаник, Ф. Височанський, Н. Скибак, Н. Кузик, Ільхо Лейба, С. Базів, Д. Хабурська, Г. Пархунь; прочі по 200 і 100 на 2.000 мп.; — (листа ч. 6.200). — Черчепов. Рогатин по 1.000 Степан Іванило, Анна Бачинська, Степан Косьбина; по 500: Гриць Теба, Д. Стек, Д. Гладун, В. Гладун; І. Дачишин 300; по 200: Г. Гладун, І. Бабин, І. Стек; Р. Гладун 100; Вас. Басладинський 500 (листа 6199). — Вільшаниця пов. Золочів (листа 6350) о. В. Чорний 1.000, А. Мацюк 1.000; по 500: К. Танковська, А. Кондюхівна, М. Гаврилів; з представлення 5.000, Збірки: П. С. Р. Жовква 100.000, П. С. Р. Яворів 20.000, Старий Самбір з представлення 100.000, П. С. Р. Підгайці з вистави 10.000, О. С. Р. Сокаль 50.000, О. С. Р. Бережани 50.000, О. С. Р. Коломия 180.000 і 10 лей; О. С. Р. Станиславів 204.426 і 3 кор. чеські; О. С. Р. Тернопіль 300.000 і 4 амер. доляри; П. С. Р. Рогатин 20.900; П. С. Р. Золочів 57.000. XIX 1—3

Рідна Школа:

На „Рідну Школу“ прислали в місяци жовтни ц. р. чеками в мп.: По 100: І. Посацька, о. А. Сорока, С. Фалендешева, П. Дубик, Е. Бринчак, І. Вітовський, о. В. Клюка, М. Ковалів, Й. Іжицький, М. Рикавицький, о. О. Котис, С. Купяк, А. Никифоряк, о. А. Федорак, О. Попанович, Т. Маланяк, о. І. Полянський, о. О. Котис, М. Ковалів. — По 200: о. І. Полянський, А. Волосянський, Ю. Неміш (2 рази), Т. Кожушко (2 рази), Сп. Торговля — Денисів, П. Коструба, П. Волошинський, Д. Федорів, В. Остапчук, о. А. Савчин, о. Ю. Гранківський, М. Брилінський, Т. Кондрат, М. Владичин, П. Ляховський, Й. Калуський, І. Посацька, Д. Василькевич (2 р.), Я. Оршикевич, о. Я. Лучаковський, М. Типкевич, В. Горбай, О. Залужна, А. Бачинський (2 р.), А. Волосянський, П. Климків, М. Коцан, Д. Іж. І. Огоновський, Т. Сидоряк. — По 300: Т. Кожушко, П. Дуб, Я. Деркач, І. Лобай, о. І. Жарський, Т. Головацький, В. Коцаба, Уряд парох. Пралківці (2 р.), К. Малицький, Т. Горницький, О. Козловський, В. Камянський, Г. Ковак, П. Думка, Я. і В. Крупівні, П. Малецький. — По 400: В. Дюбак, М. Ребіш, А. Сумик, І. Луценко, І. Хома, В. Волошинський, І. Гащицький, Чит. „Просвіта“ Мельниця. — По 500: Уряд парох. Криве, о. В. Мотюк, О. Чайківський, О. Гаванський, М. Полюсевич, о. Н. Волошин, В. Камянський, І. Гріздак, М. Гижа, М. Склярчук, І. Дз., Е. Демковичівна, І. Тимчук, І. Гриниишин, Т. Дичкевичова, В. Парипа, О. Гаванський, В. Гаєцький, о. Ю. Гранківський (2 рази), С. Царик, І. Швець, О. Левицька, Сел. Кооп. Репужинці, В. Калинович, А. Гуссак, Г. Качмар, д-р П. Рондяк (2 р.), М. Рубчаківна, о. А. Котис, А. Медицька, Д. Федорук, Е. Демкович, П. Добуш, Чит. „Просвіти“ Монастериська, А. Індишевська, А. Пасіка, О. і І. Ковальські, о. А. Брановський, Т. Богачевська, Д. Шевчук, М. Навроцький, Інж. В. Дутка, І. П., І. Вовк, І. Зубрівна, о. Г. Хомчук, І. Шерстило, П. Гриднишин, о. П. Мазяр, М. Мазяр, О. Головка, М. Комарчевський, В. Шевців, М. Канафоцький, О. Стефановичева, А. Павлу-

севич, П. Вялецький, Т. Сениця, о. І. Прокоп, Л. Каранович, В. Борсук, В. Годунько, Е. Яцкуляк, о. В. Венгринович, О Ляшецька, Т. Карачевський, о. І. Тарасович, Ю. Шмериковський, о. В. Кулик, М. Климхо, Г. Лисий, о. В. Комаринський, О. Капустинський, Д. Великанович, о. Р. Лободич о. А. Яців, В. Сениця, Н. Кустреюк, В. Дзиндза, М. Левицький, К. Ставничий, Й. Котипа, Т. Кривлюк, Г. Голяк (2 р.), О. Ліщинський, В. Комарницька М. Когут, по 600 Заруцький, чит. „Просвіти" Володимирці, М. Цепенда, по 700 М. Комарчевський, о. В. Гойдиш, по 750 О. Бойчукова, Д Бойчук, по 800 М Веселий, П. Теслюк, В. Живневський, Ф. Іванків, по 900 М. Бойко, Я. Сохацький, по 1000 М. Подляшецький, С. Банах, С. Мороз, М. і М. Карманські, І. Майброда, Й. Рибачевський, д р В Кобільник, о. О. Яворський, П. Штикула, П. Ольшанська, Т. Садовська, А Костишин, І. Гаврисик, С. Левицький, М. Туркевич, о. С. Метейля, о. Н. Огоновський, М. Ребіш, о. М. Гробенський, о. І. Петик. М. Угрин, чит. „Просвіти" Зарваниця, Д Буньо, А. Москалюк, Т. Миссак, Г. Пилипчак, Г. Судомир, о. Т. Вареха, чит. „Просвіти" Рипянка, М. Червенський, о. Д. Грабець, Т. Чубак, І. Жупанський, Д. і М. Стельмахи, Г. Матвійчук, Н. Кулицька, П. Винників, Д. Іликів, П. Ліскевич, Ю. Мізь, Д. Павлишин, П. Різун, о. Е. Боберський, І. Сеник, М Моравецький, І. Свистун, М. Тимяків, о. П. Мекелита, І. Дудич, І. Левицький, Й. Волчук, В. Михалькевич, П, Димідас, Т. Залєський, С. Литвин, Я. Возьний, І. Гавран, А. Лебіщак, В. Дяків, о. С. Клепарчук, о. Н. Милянич, М. Паліївна, Е. Котис, д-р М. Рожанковський, М. Корець кий, В. Бокало, о. Т. Горацький, Г. Поврозник О. Галібей, Б. С., о. Л. Воробкевич, о. М. Ріпецький, О. Лигинович, Н. Сандолович, Ю. Шухевичівна, Е. Сенатович, В. Кебало, о. М. Гук, В. Гудз, О. Губаль, о. М. Жарський, М. Наняк, д-р М. Король, Н. Ґошко, о. І. Лебедович, о. І. Бабій, М. Костів, С. Трефяк, о. Збудовський, о. С. Левицький, О. Секунда, П. Шухевич, І. Гринчишин, о. Г. Зінко, М. Куціль, П. Мушкевич, о. А. Мельник, о. І. Придаткевич, о. І. Скварко, о. І. Руднуцький. О. Стефанович. І. Грибек, І. Дацків, А. Боцон, І. Паламар, Т. Городиський, Т. Мазяр, М. Приймак, о. В. Самотулко, о. І. Брикович, М. Осідач, о. М. Клюк, чит. „Просвіти" Семирівка, М. Коворис, о. П. Андрейчик, Л. Мисик, Г. Бавмрін, о. І. Винницький, о. І. Мінко, В. Римчук, М. Гебус, С. Хархаліс, П. Лапка, Т. Стахів, К. Стеранка, Я. Марків, о. І. Іваньо, В. Лях, о. В. Ясиницький, о. М. Осідач, Т. Негребецька, о. Т. Грушкевич, о. С. Колодій, о. К. Красій, о. П. Штокалко, о. Е. Цегельський, Т. Микитин, А. Прухницький, о. С. Левицький, П. Марусин, о. Л. Салук, І. Любинецька, о. Ап. Осадца, о. А. Содомора, Г. Вовк, З. Костик, І. Гаврилів, В. Сходніцький, Г. Федащ, о. Т. Соневицький, чит. „Просвіти" Чернятин, чит. „Просвіти" Залісє, В. Цвігун, І. Гладишевський, Т. Яцків, о. А. Крущько, О. Боднарович, Т. Шкільний, Е. Брожинівна, В. Паздрій, Ю. Гумінілович, С. Пригода, М. Козак, о. І. Залуцький, С. Гандзюк, О. Воробець, С. Салигова, К. Бірецький, Й. Кушнір, Д. Панасевич, д-р С. Ардан, П. Цвіль, о. О. Гнатківський, І. Сухінський, о. В. Молчко, „Українське Касино" Дрогобич, В. Лінич, М. Угрин, В. Місьхевич, О. Филипович, о. С. Мохнацький, о. А. Чемеринський, о. А. Філєвич, С. Гладюк, В. Климка, С. Кошук, М. Прокопів (Дмитра), М. Скородинський, М. Явні, К. Дудова, о. І. Бирка, о. С. Венгринович, Л. Декисюк, С. Матковський, о. А. Олесницький, І. Курієць, В. Гузар, І. Варчак, Г. Лебедович, І. Бобовський, О. Марків, о. І. Токар, О. Ціпановська, М. Маринович, по 1200: О. Зашик, Й. Дідушок, „Сел. Кооператива" Репужинці, по 1300: В. Малицький, о. М. Дроздовський, Д Кравчишин, по 1500: о Ю. Галькевич, І Поплавський, З. Попович, о. О. Наконечний, Д. Лада, Г. Трач, о. А. Хлистун, Уряд парох. Виписки, І. Кузик, по 2000: д-р О. Навроцький, о. Ю. Рудкевич, о. А. Слонський, Н. Руденський О. Вергун, д р Я. Шипайло, д р М. Видрак, В. Левочко, С. Волошак, І. Чиж, М. Сивуляк, В. і А. Хаджаї, М. Грицак, М. і Г. Королюки, о О. Очабрук, І Гафійкович о. Е. Лесинецький, П. Кухтин, Ю. і А. Крупські, С Янович, М. Карпів, Е. Левицький, „Касино" Дрогобич, С. Залєський, М. Король, О. Назаревич, С. Коропецька, Й. Крипякевич, о. В. Венгринович, С. Годик, І. Паламар, М. Фарина, О. Яримкевич, д-р Ю. і К. Дякунчаки, о Е. Моравський, С. Левицький, д р І. Косс, о. Е. Купчинський, по 2500: В. Миклашевич, о. А. Волянський, М. Лупкий, Г. Пікас, по 3000: О. Чижовська, А. Проскурницький, о. Б. Еліяшевський, О. Козьоринська, М. Олійник, чит. „Просвіти" Могильниця нова, А. Юревич і Е. Лельо, М. Губчак, М. Миколаєвичева, д-р О. Гарасим'в, о. І. Яворський, о. Ю. Фацієвич, чит. 4 „Просвіти" Потік, о. Ю. Присташ, по 4000: о. П. Яцишин, Т. Кавалець і Л. Куціль, о. Ю. Калужняцький, по 5000: М. Рудницька, чит. „Просвіти" Рипянка, М. Кокольський о. І. Блавацький, Л. Бачинський, Л. Гузар, Б. Левицький, о. І. Глинський, А. Корнелля, І. Шанковська. Упр. сем. курсів Глиняни, о. П. Решитило, чит. „Просвіти" Задвірє, В. Чайківський, А. Хоптяк, по 6000: В. Боднар, В. Придаткевич, чит. „Просвіти" Новосілки сер., С. Тимкевич, по 7000: М Галань, Д. Бойко, по 7500: М. Фірманюк, о. І. Карпевич, по 10000: д-р О. Царевич, читальня „Просвіти" Розділ, о. С. Калиневич, по 15.000: К. Рогозинський. Амат. Кр. при чит. „Просвіта" Любичакам.; С. Качор 685, І. Гулейчук 3500, М. Білик зб. 8000, Сп. Торг. Денисів 329, о. О. Гайовський 843. Рогозинська 6600, С. Макух 570, А. Василів 2400, С. Стебельський 2300, А. Тригубчак дох. з вечерниць в Скалаті 19000, о. Т. Чайковський зб. 3506, Е. Білевич 2300, о. І. Садовський 350, Уряд пар. Копичинці 4238, чит. „Просвіти" Сапогів 5400, чит. „Просвіти" Малнів 2773, Ю. Балаким 3400, П. Сірман 1800, Кр. „У. П. Т. Бучач 38685, о. Й Краснопера 3400, Н. Руденський 1100, О. Лісикевич зб. 3590, Госп. Спілка Татарів 320, І. Бенцаль 2800, д-р Е. Щуровський 2200, Уряд пар. Заднишівка 1090, Ф. Вовчук зб. в Ланцуті 28000, В. Яросевич 180, чит. „Просвіти" Карпаловичі 6175, О. Петрик 13660, о. Т. Савула збірка 29600, Ф. Ткачук 1990, Д. Ольховий 210, О. Матківський 5700, чит. „Просвіти" Струсів 8840, М. Стебницький 11600, Окр. Від. „В. П. У." Старий Самбір 1 000, чит. „Просвіти" Оришківці 1410, А. Трускавецька 190, чит. „Просвіти" Річиця 9100, о. М. Березюк 2625, читальня „Просвіти" Хирів 16855, о. І. Садовський 150 Д. Зорійчук 950, Т. Панас 1000, о, О. Крвавич 1000, П. Кушнір 1500 Ю. Галант 540, М. Козак 2 60, о, М. Дмитерко 2100, А. Липко 1200, П. Яблонський 1100, о. В. Рудко зб. 1350, чит. „Просвіти" в Клювинці 1750, В. Лазарів 6850, І. Марко 32.477, М Гнідець 6272, Н. Сандалович 1260, о. А. Боднар 4 00, Кр. УПТ. Богородчани 35.807, М. Грицак 1900, чит. „Просвіти" Ліско 5400, чит. „Просвіти" Піддубці 2900, о. Т. Зрада зб. 3250 і 2750, о. А. Онуферко 11.050, „Сп. Торговля" Денисів 247, М. Янцур 4995, Т. Грицай 2230.

Курс грошей.

Львів, дня 21. грудня 1922.

Доляри американські	18.125—18.175
„ „ (1 і 2-ки	17.925—17.975
Доляри канадійські	17.925—17.975
„ „ (1 і 2-ки	17.725—17.775
Марки німецькі	2·35—2·45
„ „ (сотки)	2·10—2·30
„ „ (дрібні)	1·90—2·15
Леї румунські	105·00—110·00
„ „ (дрібні)	104·00—108·00
Корони чеські	550·00—565·00
„ „ (дрібні)	540·00—550·00
Австрійські тис. нов. ем.	580·00—600·00
„ „ ст. ем.	3.350·00—3.400·00
„ сотки нов. ем.	55·00—60·60
„ 50 кор.	80·00—100·00
„ 20 кор.	24·00—26·00
„ 10 кор.	12·00—13·00
„ 1. і 2 ки	0·60—0·65
Рублі 5-сотки	150·00—160·00
„ сотки	150·00—160·00
„ 25 ки	110·00—115·00
„ дрібні	0·65—0·75
„ румуські 1.000 г	20·00—25·00
„ „ 250-ки	15·00—20·00
Карбованці	1·00—1·10
Гривні	1·20—1·25
Франки французькі	1270·00—1280·00
Фунти стер інгів	8230·00—8330·00
Франки швайцарські	3360·00—3410·00

Золото

20 кор.	68.500·00—69.500·00
20 франк.	66.500·00—67.500·00
20 марк. нім.	78.500·00—79.500·00
Фунти стерлінги	62.000·00—62.200·00
10 рублі	82.500·00—84.000·00
Доляри	15.500·00—15.6000·00

Срібло:

Корони австр.	1.360·0—1.400·00
5 кор. австр.	6.800·00—6.900·00
Фльорени австр.	3.450·00—3.525·00
Рублі	5.500·00—5.575·00
Копійки	27·50—28·00
Доляри американські	10.500·00—11.000·00
„ „ полов. і ¼	9.800·00—9.900·00
Доляри канадійські	9.000·00—9.300·00
„ „ дрібні	8.500·00—8.700·00
Леї румунські	1.340·00—1.350·00

Присилайте жертви на будову памятника ІВАНА ФРАНКА до Краєвого Союза Кредитового Львів, Ринок 10., ч. вкл. кн. 40.000.

ОПОВІСТКИ.

Народний театр Тов. „Українська Бесіда" у Львові, (Шашкевича 5.).

Четвер 21. грудня с. р. год. 7. веч. Ювилей О. Загарової „ГРІХ", драма на 3 дії В. Винниченка.

Білети продає раньше „Союзний Базар", (дім „Дністра") а в день вистави від год. 5 вечер каса театру. XXV. 3-3

—о—

Дрібні оголошення.

СТАРШИЙ кавалер з висшими студіями оженитися зі старшою панною, або молодою вдовою. Першенство мають з господарством сільським. Зголошення лише поважні слати під „Розмай" до адміністрації „Свободи". 1331 1—1

АКАДЕМІК зелізний інструктор прийме лекцію від півроку з нищих гімн. або виділових кляс. — Зголошення з услівями прошу слати до адміністрації „Свободи" під Академік. 1324 1—1

ОЖЕНИТЬСЯ лікар з панночкою або молодою вдовою. Услівя: здорове, майно, фотографія пожадана. Річ серйозна. За дискрецію ручиться. Відповідь до Адміністрації тілько за вказанням 1000 мк Ч. 216.905. 1319 1—3

Для вязнів. Збірка в Снятині 99.450. Збірка в Монастириских 30.000. Збірка в Богатківцях 25.000 „Згода" 20.000. Збірка в Бандрові народнім 26.000. М. Дідик 23.360. Дм. Ксьонжек 10.000. Збірка в Цегельської 8.500. Проф. Балаким 5000. Збірка в церквах у Львові 140.700. Козак М. 5000. Збірка о. Фацієвича 16.800. Збірка в Струтині вижнім 23 360. 1147 1—1

УПРАВИТЕЛЯ, зглядно старшого помічника до ведення корінного і сніданкового склепу пошукується. Зголошення слати: Василь терпиляк, Усте Зелене п. Іоco. 1303 2—3

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

АДВОКАТ

д-р А. Стронціцкий

веде канцелярію в **Ходорові** в парохіяльнім домі коло церкви. 1232 5—6

КРАЄВИЙ АДВОКАТ і ОБОРОНЕЦЬ в КАРНИХ СПРАВАХ.

Д-р Іларій Бачинський

вийшовши з тюрми веде канцелярію як передше

в СТРИЮ, вул. Потоцького 15, біля почти. 1287 3—6

Управа Каси хорих м. Львова

розписує отсим

КОНКУРС

на посаду

лікаря-зубуря і лікаря ляринґольоґа.

Речинець вношення подань до 15. січня 1923. р. Близших інформацій уділяє Бюро Каси хорих, Браєрівська ч. 8, І п. в урядових годинах. 1321 1—1

Надзвичайні Загальні Збори „НАШОЇ ТОРГОВЛІ" в Ходорові.

В неділю дня 24. грудня 1922 року о год. 4 ій по полудни в льокалі „Нашої Торговлі" відбудуться Збори з отсим дневним порядком:

1. Відчитання протоколу з попередних Загальних Зборів.
2. Зміна цілого статута.
3. Внески і запити.

На случай браку комплету Збори відбудуться о 5-ій годині в тім самім льокали.

Ходорів, дня 10. XII. 1922. р.

1320 1—1 НАДЗІРНА РАДА.

Бляно Товариства Задаткового в Яворові з днем 31. грудня 1921. р.

Стан довжний:			Стан чинний:		
Уділи	мк.	102.473·09	Позички	мк.	798·922·82
Фонд резервовий	„	44.691·04	Відсотки довжні	„	21.055·10
Специяльна резерва страт	„	8.469·82	Рухомости	„	623·70
Вкладки щадничі	„	494·9 6 91	Нерухомости	„	7.000·00
Кредит банковий	„	288.000·00	Зачети на платні	„	2.690·00
Відсотки наперед побрані	„	26.868·46	Кошти процесові	„	2.329·88
Кошти процесові	„	64·46	Льокациї	„	31.536·13
Дубйози позичок	„	12·581.00	Рахунок ріжних	„	40.227·00
Адміністрація залегла	„	4.432·74	Каса	„	89.702·74
Рах. Банку Краєвого	„	11.042·09	1327 1—1		
„ страт і зисків	„	547·77			
разом	мк.	994.087·38	разом	мк.	994·087·38

Білянс за рік 1921. р. Торгов. пром. Тов-а „ЧОРНОГОРА"

реєстроване стоваришення з обмеженою порукою в КОЛОМИЇ.

Членських уділів	73 378 Мп.
Резервовий фонд	12 506 „
Разом:	85.884 Мп.

Рахунок зисків і страт:

	Зиски:	Страти:
сальдо з 1920. року	Мп. 282·53	
з рку товарів	„ 896.452·77	
„ інвентаря		664·—
„ коштів спору		964·—
„ відсотків		395·47
„ коштів адміністрації		890·388·03
„ до рку білянсу зиск		4.383 80
	896 735 30	896 735 30

Виказаний зиск в квоті 4·383 Мп. 80 ф. передано в цілости до резервого фонда.

ДИРЕКЦІЯ ТОРГ. ПРОМ. ТОВ. „ЧОРНОГОРА" В КОЛОМИЇ:

Степан Чопанівський директор. 1325 1—1 Володимир Сабат на ч. директор.

Важне для Еміґрантів!

ЛЬВІВ, Сикстуська ч. 37.

Реєстрація пасажирів зі **Східної Галичини до Сполучених Держав** небавом скінчиться! — Проте просимо зголоситися в бюрі фірми — — —

ЛІНІЇ КУНАРД у ЛЬВОВІ, Сикстуська 37 як найшвидше. Позір на число дому вулиці Сикстуської. —

ДО КАНАДИ маємо найшвидші і найдогіднійші кораблі!

1329 1—2

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Тов. „Міщанська Каса“ в Перемишлі

відбудуться дня 30. грудня н. р. о годині 5 і пів по полудни в льокали Товариства з слідуючим порядком обрад:

1) Відчитання протоколу з останніх Загальних Зборів.
2) Звіт Управи за послідний рік.
3) Розділ чистого зиску.
4) Зміна цілого статута.
5) Вибір Надзірної Ради.
6) Затвердження внесення Надз. Ради що до іменування Управи.
7) Внесення і запити членів.

Коли би о висше визначеній порі не зійшлося потрібне число членів, відбудуться слідуючі Заг. Збори з тим самим порядком обрад в тім самім льокали, того самого дня о год. 6. по пол.

ЗА НАДЗІРНУ РАДУ:
Ол. Яреня предсідатель. **Вол. Ропіцький** секретар.
1332 1—1

Лекції або иншого заняття глядає правник вернувший з полону. Зголошення під „правник“ до адміністрації „Свободи“. 1330 1—1

ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

„Народного Дому“
товариства господарсько-кредитового
в КНІГИНИНІ СЕЛІ (п. Станиславів)

стоваришення зареєстров. з обм. порукою відбудуться дня 31. грудня 1922. року о годині 1-ій п. п. В разі неприсутности всіх членів, о годині 1-ій і пів відбудуться Збори без огляду на число членів в світлиці Товариства „Просвіта“ в Кнігинині Селі при вулиці Шевченка зі слідуючим порядком дневним:

1) Відчитання протоколу з послідних Загальних Зборів, евентуально відчитання біжнесу з послідних (Зборів) року діловоro.
2) Звіт Дирекції і Надзірної Ради.
3) Відчитання і пояснення звіту Ревізора з Краєвого Союзу Ревізійного у Львові.
4) Уділення Дирекції і Надзірній Раді абсолюторії.
5. Зміна статута на основі нового розпорядження про кооперативи.
6) Вибір цілого заряду нової кооперативи.
7) Внески і запити.

Кнігинин село, дня 18. грудня 1922. р.
1326 *Микола Лучак*, справник.

Вілля о 6 кімнатах, кухня, будинок господарчий з пів морґовою парцелею близько залізничої стації у Винниках сейчас до продажі. Відомість: вул. св. Петра ч. 9 II. у п. Полюгів від 2—4 по полудни. 1283 3—3

За винагородою!

Володимир Гурно, підхорунжий У. Г. А., виїхав в жовтни 1919. на В. Україну з табору в Deutsch Gabel через Румунію — хто знає що про нього, зволить повідомити Заряд школи в Яблінці вижній п. Турка н. Стр. — Закордонні часописи проситься о передрук! 1315 2—3

Хто має на продаж

ПАРТЕТУРУ ОПЕРИ

„КАТЕРИНА“

М. АРКАСА

буде ласкавий зголоситися до Wolod. Jarema 129, E. 7 str. Nev-York City America. 1328 1—3

ПОЗІР!

Всі купці, що мають склепи по селах, а всі инші, що хотять заложити собі склепи в селі, хай удаються з довірям **до знаної і від літ існуючої фірми**

Маврикія Кляйна

КОЛОМИЯ, РИНОК ч. 30.
(у власнім домі, біля міської торгової галі),

де можна набути всякого рода кольоніяльні товари, делікатеси, всякого рода овочеві напитки, великий вибір овочевих вин, воскові і церковні свічки та взагалі всілякі товари першої якости і по так дешевих цінах, що зможуть по селах відпродавати ці товари по тих цінах, по яких продають купці в Коломиї, заробляючи на тім дуже добре. — Початкуючим з охотою служиться радою і помочю. — Кождий інтересований нехай в потребі удається лишень до фірми 1122 9—12

Маврикій Кляйн

Коломия, Ринок ч. 30.

Гарна несподіванка! На Ялинку! Новість!

А. К. Дойль: „Пропащий Світ“. Роман. 40 ілюстрацій. — Вінєтка В. Січинського. — Львів, 1922. Сторін 244. — Ціна: брош. 2400 мп., опр. 3400 мп., — (Від 1. січня 1923 року: брош. 3000 мп., опр. 4500 мп.)

Замовляти у всіх українських книгарнях і в адміністрації видавництва: КЛИМ ЧИЧКА, (Канцелярія „Рідної Школи“) — Львів, Ринок ч. 10., І. поверх.

Книгарні, базарі, кооперативи — одержують при замовленнях відповідний опуст.
1322 1—2

Урядово уповноважнене до парцеляції одинокне українське

ПАРЦЕЛЯЦІЙНЕ ТОВАРИСТВО

„ЗЕМЛЯ“

стов. зар. з обм. порукою

у ЛЬВОВІ, Ринок 43,
ч. телеф. 533.

переводить парцеляції і приймає вкладки до обороту на 10% і висше після умови.
724

НАРОДНІ СТРОЇ вишивки, вишивані жупани, запаски, сорочки, кераватки і т., виконує, купує і продає
XV 6-20
жіноча спілка промислова „ТРУД“, Львів, Ринок 39. (вл. дім)

АРЕНДА ЦЕГОЛЬНІ.

Братство церковне при церкві Рожд. Пресв. Богородиці в Рогатині має до віддання в аренду цегольню. Глина першої якости, пісок і вода на місци безпосередньо при цегольні. Околиця знищена, одже обороти великі. Віддалення до стації гостинцем 2 км. Чинш після умови, по можности 6 пра. продукції. Близші відомости в гр. кат. парох. уряді в Рогатині, куди з офертами до 25. грудня 1922. звертатися належить.
1309 2—2 *Управа Братства*

Ширіть наш часопис!

Випродажа решток!

Надаються на чудні мужеські убрання, дамські костюми або на покриття курток і футра. Матеріял чисто вовняний по ціні за метер: Сорт А. 5.300 мп., с. В. 8.500 мп., с. Ц. 12.000, с. Д. 14.000, с. Е. 18.500 с. Ф. 22.000 мп. — РЕШТКИ НА БУНДИ, ПАЛЬТА, ФУТРА: Сорт А. 8.500 мп., с. Б. 12.000 мп., с. Ц. 21.500 мп., с. Д. 31.800 мп. Куртки теплі на ваті з дуже сильного матеріялу, у всіх кольорах, модні, порядно викінчені: Сорт А 32.000 мп., с. Б 42.000 мп. КАМІЗЕЛЬКИ систему Еґера з рукавами по 6.800 мп. за штуку. — СПОДНІ Сорт А 12.000 мп., с. Б 16.000 мп. — БАРХАНИ по 1.800, 2.600, 2.800 і 3.500 мп. за метер. — КОЦИ теплі, вовняні по 15.000, 20.000, 25.000 і 52.000 мп. — ХУСТКИ (шалі) теплі, часто вовняні 2×2 м. з френдзлями по 32.000 мп. — — — **ЧЕРЕВИКИ ДЛЯ СЕЛЯН** сильні, шкіряні з підковами і шпяхами на підошвах: Сорт А 8.000, с. Б 10.000, с. Ц 12.000 мп. Товар висилаємо без задатку, за післяплатою. — Порто і опакування на рахунок замовляючого. — Ризика нема, бо товар не до вподоби вимінюємо на инший, або звертаємо гроші. — Достава для Кооператив, Спілок, Крамниць на догідних услівях. — Замовлення адресувати прямо:
1323 1—1

„РЕҐУЛЯТОР“, ЛЬВІВ, вулиця ВАЛОВА ч. 14.

Еміґранти, що не можуть виїхати до Америки, (Сполучених Держав) або до Канади, можуть без всяких перешкод виїхати

до КУБИ.

Всіляних інформацій уділяє даром

„HOLLAND-AMERICA LINE“

ЛЬВІВ, вул. Сикстуська ч. 24. (давніще вулиця Городецька ч. 101.)

Приїзні до Львова можуть вступити по інформації до нашого бюра коло двірця
XXI. 7—8

Городецька 91.

КІНОТЕАТРИ

„КОПЕРНИК“ і „ПАСАЖ“ „КІСМЕТ“

засвітлюють від середи 20. грудня ц. р. СЕРІЮ І. І II. і різночасно східного кінематографічного архитвору п. з.

ПОЗІР! ЦІНИ НЕ ПІДВИСШЕНІ.

„МАРУСЕНЬКА“ і „УТІХА“

велику драму Блеску і Тіней п. з. в 7 діях — — **„Слава акторки“.**

З друкарні Спілки „Діло“ Львів, Ринок ч. 10.

За редакцію відповідає Ол. Кузьма.

BIBLIOTEKA UNIWERSYTECKA KUL